

איצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

שידרוג במערכת השמע 'אוצרות ברסלב'

פעמים רבות שמעתם שיעור ב'אוצרות ברסלב' ומסיבה כלשהי נאלצתם לנתק את השיחה מתוך כוונה לחזור ולשמוע את השיעור מהמקום שהפסקתם.

עד היום היתה קיימת אופציית ה-5 דקות קדימה, על ידי הקשה חוזרת ונשנית על הספרה 6, עד שמצאתם את הנקודה שבה עצרתם.

מהיום שודרגה המערכת כך, שהיא תוכל להפנות את המתקשר למקום שבו הופסקה האונתו בהתקשרותו הקודמת.

בתפריט הראשי (לפני בחירת השפה) הקישו על # והמערכת תפנה אתכם אוטומטית, בדיוק לנקודה שבה עצרתם.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
אב	ה"א	ה"ח	ה"ב	ב"מ	
שבת	ד	נח:	מו	רמט-רג	צא
א	ה	נט.	מו	רנא-רנב	צב
ב	ו	נט:	מח	רג-רנד	צג
ג	ז	ס.	מט	רנה-רנו	צד
ד	ח	ס:	נ	רנו-רנח	צה
ה	ט	סא.	נא	רנט-רס	צו
ו	י	סא:	נב	רסא-רסב	צז

יום של הפצה

י' מנחם-אב
להצלחת ר' יואל
בן שרה וובר

אוצרות
ברסלב
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
bra Slav@actcom.net.il

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

איכה - איכה

בהלה בבניין רב הקומות של המלון היוקרתי - איומה, האש שפרצה בקומת המחסנים הולכת ומתפשטת במהירות, מכלה בדרכה כל חלקה טובה ומותירה אחריה הרס וחורבן. אורחי המלון נמלטים דרך פתחי החירום, מנסים לפחות להציל את חייהם אם לא את רכושם.

על ספסל אחורי, סמוך למלון יושבים שניים מן האורחים ההדורים, מליטים את פניהם בכפיהם וממררים בכבי: "איפה המזוודה עם היהלומים???" זועק המבוגר שבהם, "מי ראה אותה. החזקתי אותה ביד כשברחתי אך מרוב בהלה היא נשמטה מידי. מי ראה אותה?! הן זהו כל רכושי!!!"

לצידו יושב חברו הצעיר לסחר היהלומים, וגם מפוי בוקעות זעקות שבר: "אוי לי, כל רכושי אבד, מזוודת היהלומים שהיתה עמי הלכה לאיבוד במהומה, ברגע אחד איבדתי את כל רכושי!!!"

...גלות מרה היא זו, ללא ספק, יש כאן מקום לזעקה איומה. אך נדרשת מביעה אוזלת יד וייאוש, הריהי עצמה הגורם לחורבן. לעומת זה, זעקה שמביעה חיפוש, מביאה להשבת כל הרכוש הרוחני שאבד...

תשעה באב. כולנו מקוננים. מנסים להתעורר ולהביע כאב על חורבן בית המקדש. מנסים גם להצטער על החורבן הפרטי, על דברי הצדיקים שהיו אמורים להטעימו את הטעם הערב של קירבת האלוקים, מתיקות כזאת שהיתה אמורה להמאים עלינו את כל המתיקויות השקריות של העולם החולף הזה - ועתה לדאבון לב, טעם ערב זה נעלם מקרבנו ותחתיו אנו מוצאים טעם בכל ההבל והתהווה.

גלות מרה היא זו, ללא ספק, יש כאן מקום לזעקה איומה. אך נדרשת כאן זהירות רבה. אותה זעקה, כשהיא מביעה אוזלת יד וייאוש, הריהי עצמה הגורם לחורבן. לעומת זה, זעקה שמביעה חיפוש - מביאה להשבת כל הרכוש הרוחני שאבד!!!

מגילת הקינות פותחת ב"איכה" - מלשון אִיכָה, זוהי זעקה של חיפוש: איה והיכן היא קדושת נשמתנו שנעלמה? איה הוא אור הצדיקים שנגזו ואינו זורח בלבנו? היכן אתה אבינו אוהבנו שבשמים?? זוהי זעקה שנובעת מן ההכרה, שהחורבן החיצוני אינו משקף את חורבן הנקודה הפנימית כלל וכלל. אדרבה, החיפוש נובע מתוך ידיעה שהנקודה היהודית חיה ופועמת בנשמתנו. צעקת "איה" כזאת יכולה לגרום אפילו למי שמצוי בדיוטה התחתונה ביותר, לשוב אל ה' (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ז"ב). בתנאי, שלא התייאש והוא עסוק כל הזמן בחיפוש.

מגילת איכה והקינות אינם חלילה כבי על עבר שהיה ואיננו, אלא כבי של חיפוש, כבי שמביע אמונה ש"בודאי ישנו בעולם" הדבר שאני מחפש (עפ"י סיפורי מעשיות מעשה א').

לא לחינם מביע הפרק השלישי במגילת "איכה" תקוות וניחומים: "חסדי ה' כי לא תמנו, כי לא כלו רחמינו"; "חדשים לבקרים רבה אמונתך" וכדומה, מכיוון שזוהי נשמתה של הצעקה כולה, מתוך אמונה זו שאין ייאוש נובעת הצעקה: "איכה - אִיכָה" ששיאה הוא הפסוק האחרון במגילת איכה: "השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש מינו כקדם".

קינות מתוך אמונה בכוחו של החיפוש, פותחות תקווה לזכות ולראות במהרה בשמחתה של ירושלים.

(על פי ליקוטי הלכות: שבת ז-י"ז)

ענני העשן מקשים על שדה הראיה, מול השניים נראית דמות מטושטשת רצה לעברם, הדמות מתקרבת והשניים פולטים צווחה. חברים השלישי מחזיק במזוודת היהלומים שלו וגורר אחריו גם את שתי מזוודותיהם היקרות...!

לאחר שחלף ההלם הראשוני, הושיט החבר בשמחה את המזוודה הראשונה למבוגר, שלא פסק מלהודות לו, ואת שתי המזוודות האחרות הוא לקח עמו כשהוא מחפש מקום לשבת ולנוח...

הצעיר מתרומם, משהו לא מובן לו פה, למה הוא לא משיב לו את מזוודתו? הוא מתקרב אליו במהירות ותובע במפגיע את רכושו האבוד.

"מצטער מאד", אומר לו המציל, "את המזוודה מצאתי אחרי שכבר שמעתי אותך צועק 'אוי לי, כל רכושי אבד'. דברך נחשבים לייאוש, ומבחינה הלכתית המזוודה שייכת לי (עפ"י שו"ע ח"מ רס"ב ה). לעומת זאת, חברך שצעק כי הוא מחפש את המזוודה שלו, נחשב עדיין לבעליה, ובמקרה כזה עלי להשיב לו אותה".

שניהם צועקים. שניהם בוכים. התוכן כמעט זהה. האחד גרם בצעקתו להשבת רכושו, והשני גרם בצעקתו לאובדן רכושו - - -

תענית – לשם מה ?

אותו עיונות עקרונות משפיע בתחומים נוספים. הקב"ה הוא ק-ל אמת, לכן הוא נושא פנים למי שאוכל בקדושה ומקיים את האמת העולמית שהוא איש אמת, ומסתיר את פניו מהשקרן שמושקע בתאוות האכילה.

כך נרמז בדברי חז"ל (ברכות כ"ב) - "וכי לא אשא פנים לישראל? שכתבתי להם בתורה 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך' והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה" - שבזכות הימנעותם מאכילה יותר מכדי צורכם, ה' נושא להם פנים. לעומת זה, כשהם מושקעים בתאוות אכילה, נאמר עליהם "הסתרתני פני והיה לאכול" (דברים ל"א י"ז) - אסתיר את פני מהם, כאשר מהותם היא "לאכול" בלבד.

ביום התענית יש לנו אפוא הזדמנות נאותה לתקן את תאוות האכילה. בהימנעותנו מאוכל ביום זה, אנו מוכיחים שאכילתנו בימים אחרים היא כדי שנוכל לעבוד את ה' ולא כדי לספק את תאוותנו; והראיה, שביום שה' מצווה עלינו לא לאכול - איננו אוכלים. הרי שרצון ה' חשוב לנו יותר מתאוות האכילה.

זאת ועוד, כל יהודי שמקיים את מצוות התענית, הריהו שובר למעשה את הרצון שלו לאכול, לפיכך הוא זוכה להארת פנים, להמתקת הדינים ולכל הסגולות שרבינו מייחס לשבירת תאוות האכילה.

לעשות שירושלים חרבה וחייבים לצום? אז נעביר את היום הזה ככה ונשרוד איכשהו...

האומנם!?

רבינו הקדוש מלמד אותנו, שעל ידי התענית אפשר לזכות לשלל מתנות נפלאות: להארת פנים, למידת האמת, לעשירות, להמתקת דינים, ואפילו לעשות מופתים בעולם (ליקוטי מוהר"ן שם).

בכן, הבה נתבונן בענין, לשם מה בכלל מתענים? מה כל כך רע באכילה?

באמת אין שום רע, להיפך, כשיהודי אוכל בצורה הנכונה, הוא מקדם גם בכך את הבריאה לקראת שלימותה, כי כל העולם נברא רק כדי לשרת את עם ישראל, כדי שיעבדו את ה'. ולכן, כשאדם מישראל נהנה מהעולם כדי שיוכל לעבוד את ה' - מתקיימת מטרת בריאת העולם. יהודי כזה, בעצם מקיים את מידת האמת, כי הוא משתמש בבריאה למטרה "האמיתית" שלשמה נבראה בצורה הגשמית שלה.

אבל אם אדם אוכל מתוך תאוות אכילה, אוכל דברים שאינם מחזקים את גופו לעבודת ה', וכל כוונתו באכילתו היא רק כדי למלא את התאוה הבהמית שלו - אזי הוא גורם לכך שהבריאה החטיאה את מטרתה; במקום שהמוזן יסייע לו לעבודת ה' - הוא מסייע לחזק את יצרו הרע. נמצא שהוא גורם כאן שקר ועיוות.

"אמרו חז"ל: 'אמר הקב"ה, איך לא אשא להם פנים?! אני אמרתי 'ואכלת ושבעת וברכת' - והם מדקדקים על עצמן בכזית וכביצה'..."

"וזהו רמז נפלא - אם ישראל מדקדקין לבלי לאכול הרבה, רק מכזית ועד כביצה, אזי הם בבחינת 'ישא ה' פניו'... אך להיפך ה'ו... כאשר הם מושקעים בתאוות אכילה - אזי הסתרת פנים ה'ו'..."

"ועל כן, על כל צרה שלא תבוא, גוזרין תענית - לשבר תאוות אכילה, ואזי יהיה בחינות הארות ונשיאות פנים, שהוא בחינות המתקת וביטול הדינים".

(ליקוטי מוהר"ן ה"א תורה מ"ז)

כשיהודי מכין לעצמו תכנית עבודה כל שהיא, את ימי התענית הוא מיד מסמן כיום פגרה. יום התענית הוא יום קשה, הן בגשמיות והן ברוחניות. הרגשת חולשה, עייפות, התרגויות, קשה לעבוד, קשה ללמוד, קשה להתפלל...

אלה, לדאבונו, סימני ההיכר של הצום שלנו. וכשמגיע יום תשעה באב, אנו כאילו אומרים לעצמנו, מה אפשר

נעקבות הדורות בחסידות

החסיד ר' יעקב דוב

ציון רבינו, נפתח ספר לבו, והוא קרא ברגש: "רבי! אינני יכול לשמוע את התורות הקדושות שלכם אשר אני לומד, מבקש הנני שתמליצו עבורי למעלה שאזכה לרפואה שלמה".

"כאשר פסעתי פסיעות אחדות מהציון הקדוש", סיפר לאחר מכן, "נפתחה פתאום שמיעתי מחדש" ויהי לפלא.

בתשעה באב שנת תשנ"ז נפטר ר' יעקב דוב, ונטמן בהר הזיתים, לצדם של רבי אפרים קראקובסקי וחמיו רבי שמואל מרדכי קורנבליט, זכר צדיקים לברכה.

ה' במימיו הטהורים של ה'נחל נובע', ומני אז החלה התקרבותו לדרך רבינו הקדוש.

כשהגיע אל בית מדרשם של חסידי ברסלב בעיר העתיקה בירושלים, פגש בחסיד המופלא רבי אפרים קראקובסקי מפשדורז. למן הרגע הראשון שבתה דמותו של ר' אפרים אל לבו; כשראה את גאונותו וחסידותו, תמימותו, ענוותנותו ומאור פניו - ידע כי כאן, במחיצת חסידים שכאלו, מקומו. (ברבות הימים, ילקט ר' יעקב דוב את מכתבי רבי אפרים וידפיסם בספר הנודע 'עונג שבת').

בהגיעו לפרקו, נשא לאישה את בתו של ר' שמואל מרדכי שעל ידו זכה להתוודע אל חסידות ברסלב.

כחסיד נאמן לרבו, נכסף להתפלל במקום ציונו הקדוש באומן. ואכן, למרות שהיו אלה ימי השלטון הקומוניסטי, וגבולות אוקראינה נחשבו לבלתי עבירים, עלה בידו להגיע יחידי ובהיבא לאומן, כשכל נסיעתו רצופה השגחה פרטית גלויה.

עם קריסת הקומוניזם ופתיחת שערי הציון, היה מהנוסעים הקבועים לקיבוץ ראש השנה באומן.

באחת מנסיעותיו זכה לנס גלוי, היה זה כאשר לקתה השמיעה באוזנו, המצב התדרדר עד כדי כך, שהרופאים אמרו נואש. בשעה שעמד ר' יעקב מול

עוד בימי נעוריו, בעיירה פלוצק שבפולין, ניכר בשקידתו הגדולה בתורה. בנוסף התבלט בכשרון נגינה מיוחד, ובילדותו היה שר במקהלת בית הכנסת שבעיירת מכורתו.

ר' יעקב ניצל בניסי ניסים, יחד עם בני משפחתו, מהחורבן הגדול שפקד את עיירת מגוריהם כמו את שאר עיירות פולין.

בבואו ארצה, קשה היה לו כנער חסידי להסתגל לאווירת החולין של עיר תל אביב, שבה השתקעה משפחתו. נפשו נכספה לעבודת ה' בלהט דקדושה, ומשמיים כיוונו את צעדיו אל אש הקודש היוקדת בברסלב.

לאחר היכנסו לעול המצוות, השתוקק להתפלל סמוך למקום שריד מקדשנו. הוא עשה את הדרך לבדו, בקשיי התחבורה של הימים ההם, ירושלימה, שם התרפק על אבני הכותל, כאשר אחת שואלת נפשו: להדבק בתורה הקדושה וביראת ה' טהורה.

אך סיים את תפילתו, וההשגחה העליונה הפגישה בינו ובין רבי שמואל מרדכי קורנבליט, מיקירי חסידי ברסלב. הנער ראה לפניו יהודי שיראתו ושמחתו קורנים מפניו, ושיחה לכבית התפתחה ביניהם. ר' שמואל מרדכי הרווה את הבחור הצעיר הצמא לקרבת

בדורותינו קל יותר לעמוד בניסיונות, כי קדמונינו כבר עמדו בהם וסללו לנו את הדרך.
(על פי שיחות הר"ן קי"ד)

שמחת ברית מרקיעה שחקים

בתחילה תהו החסידים על קנקנו, אמנם כיבדוהו אבל גם חשדוהו, עד שהתברר בברור גמור כי הנכרי שמבקש להתגייר, שאיפה אחת טהורה ונעלה יוקדת בלבו - להצטרף לעם הנבחר, בניו היקרים של הקב"ה. לזכות לשבת בבית ה' כל ימי חייו, בעולם הזה ובעולם הבא.

בן 65 שנים היה גר הצדק כאשר הובא בבריתו של אברהם אבינו. אותו יום קרנו פניו באור מיוחד, הבעת פניו ענתה בו כי השיג את יעדו ועלי אדמות.

ביום הכנסו לברית ערך מיקולה-אברהם סעודה גדולה לחסידים באומן.

בימים ההם היה רעב כבד בארץ. להם לשובע היה מצרך מבוקש שניתן היה רק לחלום עליו. היהודי החדש עשה מעשה אשר העיד עד כמה שייך הוא לעם המצטיין ברחמנות ובחסד.

בבואו להכנס לברית הגיע עם רכב מלא וגדוש בכל טוב! מזונות ומעדנים לסעודת המצווה שתערוך אחר הברית.

אנשים באומן הגיעו בהמוניהם לשמחת הברית. סעודה דשנה כפי שזכו לה בימי הרעב היתה להם לדישון עצמותיהם.

לאחר הסעודה יצאו בריקוד שמח מרקיע שחקים. תוך כדי הריקוד הנלהב קפץ גר הצדק מן המיטה והשתלב עם הרוקדים המשתוממים.

"ברוך אלוהינו שבראנו לכבודו" - ליחשש בעינים זוהרות, בשמחה יוקדת של מצווה.

רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל שנכח במעמד מרגש זה, היה מספר לפני שומעי לקחו את הסיפור בהתרגשות מיוחדת, גם כעבור למעלה מיובל שנים.

הגיעו שליחי החוק לאחוזתו. רכושו הולאם והוא גורש בהרפה מנחלתו.

בודד יצא משערי אחוזתו המפוארת - לחיי עוני וסבל.

מיקולה, האציל לשעבר, נדד על פני המדינה ולא מצא מנוח לנפשו. כיוון שאהב מדעים הקדיש את רוב שעותיו ללימודי דת ומדינה, נימוסי עמים ומנהגי ארצות.

שעות ארוכות בכל יום בילה בלימודיו. במשך הזמן שחה קומתו ונשתנו פניו. איש לא הכיר בו את בעל ההון לשעבר.

שנים חלפו, מיקולה חי בצנעה, מסתגר מפני אנשים ומעדיף ספרים על פני חברה.

כבן שישים היה כאשר אור גדול נגה עליו. עיני רוחו נפקחו והוא זכה להרגיש באור האמת הבוקע מן הדת היהודית. וכשהגיע להכרה זו החליט כי חייו עלי אדמות אינם שווים כקליפת השום אם לא יסתפק אל העם היהודי, השסוי והבזוי מכל העמים, אשר עליובותו וסבלו משמשים מעטה לאוצר שאין כמוהו עוד.

לדיז'ין, עיר מגוריו של מיקולה, קרובה היתה כאמור לאומן, וחושיו הדקים הביאוהו אל חבורת חסידי ברסלב.

עם עליית הקומוניסטים לשלטון ברוסיה, החלו תחילה לרדת לחייהם של בעלי הממון. הם דגלו בכיכול ב"שוויון", אך חמסו וגזלו את העשירים - הקפיטליסטים למען האידיאולוגיה הקומוניסטית, כדי להשוותם לאזרחים מן השורה.

בעל האחוזה מיקולה לצינסקי, שהתגורר בעיירה לדיז'ין, כ-25 ק"מ מאומן, היה במיטבו בתקופת המהפכה. כאשר הצאר האחרון נרצח ואזרחי רוסיה חגגו, התעררו ארגונים שונים שהמדו את רסן השלטון, ונלחמו אלו באלו באכזריות מלווה שפיכות דמים נוראה ופוגרומים ביהודים.

בסופו של דבר ניצחה המפלגה הקומוניסטית את יריביה והשתלטה על ברית המועצות - אמא רוסיה.

בעל האחוזה לצינסקי עקב אחר ההתפתחויות בדאגה. תחילה בחישש ואחר כך בהרדה. היה לו מה לפחד. עשיר מופלג היה, אחוזתו השתרעה על שטחים נרחבים וכללה שדות תבואה ופרדסים, אורוות סוסים, בקר וצאן לרוב.

בנוסף היה בעל חזות מעוררת כבוד בלב רואיו. גבה-קומה, יפה תואר וגיבור חיל. הוא היה איש משכיל, שונא מלחמות ואלימות.

כל מעלותיו של האציל העשיר לא עמדו לו ביום בו

השבוע לפני...

השבוע לפני 187 שנה

■ כ"ח בתמוז, שנת תקפ"ב - מוהרנ"ת חוזר מארץ ישראל לחו"ל.

לאחר שהות בארץ הקודש במשך כחודש, שבמהלכו השתטח על קברי הצדיקים בצפת, מירון וטבריה, החל רבי נתן לתכנן את שובו לאוקראינה; ראש השנה המתקרב ובא האיץ לו את הדרך הביתה.

בכ" בתמוז יצא רבי נתן מצפת לכיוון עיר הנמל חיפה. ביציאתו ליוו אותו לכבודו רבים מתושבי צפת ורוב החשובים" (ימי מוהרנ"ת ח"ב קנ). שבוע ימים עשה רבי נתן בחיפה, השתטח על קברי האמוראים הקדושים הטמונים שם, כמו כן עלה אל 'מערת אליהו' החצובה בהר הכרמל - "ולא רצו להניח אותנו ליכנס, והיה כמה מניעות על זה, והשם יתברך עזרנו, ונצחתי אותם, ונכנסנו כולנו לשם. והמערה - חידוש נפלא, ושמחנו שם מאד. ואחר כך, כשיצאנו, עד שבאנו אל פתח החצר של המערה, התחילו לשיר ולזמר, עד שבאנו לתוך שמחה גדולה, ורקדנו שם בשמחה בעזרת השם יתברך" (שם קנ).

במעלה ההר קבור הנביא אלישע. במשך שנים רבות (וכך לדאבונו גם היום!) לא היתה אפשרות ליהודים להשתטח על קברו, בגלל המגור שנבנה בסמיכות לקבר על ידי הצלבנים, ונחשב מבחינה הלכתית ל"בית עבודה זרה" שהכניסה אליו אסורה לחלוטין. ברם, באותה תקופה שבה ביקר רבי נתן בארץ, חל שינוי מהותי במקום שאפשר את הגישה אליו; וכך מתאר זאת רבי נתן (שם): "משם הלכנו עד שבאנו אל קבר אלישע בן שפט, אשר עד הנה עמד שם בית תפלה שלהם, וזה סמוך סתר אותה הפאשי (=פחה, מושל תורכי), ועתה יכולים לילך על קברו הקדוש. ותהלה לא-ל, היינו שם אנחנו כולנו בעזרת השם יתברך".

בחיפה התעכב רבי נתן עד כ"ח בתמוז - "והיה לי לנחת מה שנתעכבתי בחיפה, שיוכתי להיות בארץ ישראל עוד כמה ימים, בפרט שרבינו ז"ל כשנכנס לארץ ישראל בא תחילה לחיפה, ושם תיכף זכה למה שזכר, ונתעכב שם כל הימים טובים מראש השנה עד אחר סוכות. ברוך ה' אשר זכינו לדרוך באדמת קודש, בנקום שרך שם רבינו הנורא ז"ל" (שם קנט).

לחידודא

חידה מס' 18

מי היו העדים להבטחת רבינו הקדוש, שיפעל להושיע את מי שיבואו לקברו, יתנו צדקה ויאמרו 'תיקון הכללי'?

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-99-50000. לאחר בחירת שפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה עם שם, כתובת ומס' טלפון.

בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה, תיערך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪.

הפתרון לחידה מספר 17:

מי היו השניים שהפיצו את תורת רבינו הקדוש, בעודן בכתב-ידו רבי יודל ורבי שמואל אייזיק נשלחו על ידי רבינו לערי אוקראינה עם 'הספר הנשרף', כדי שיאמרו בכל עיר ועיר דף אחד מהספר. בנוסף לכך נתן להם מספר גליונות של הספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' שהיה עדיין בכתב יד, כדי שישאירו דף אחד בכל עיר ועיר.

**זכה בהגרלה לחידה מס' 15:
שלמה זלמן אנשין, בית שמש,
בזכות קניה בסך 50 ₪ בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים.**

שאלה:

רבינו הקדוש ציווה להתפלל הרבה על רוחניות, הלא יראת שמיים איננה בידי שמיים?

תשובת הרב אברהם יצחק כרמל:

למרות דברי חז"ל ש"הכל בידי שמים, חוץ מיראת שמים" (ברכות ל"ג ע"ב), כותב המהרש"א (ע"ז ה' ע"א) כי הדבר פשוט, שבידי ה' להטות את לבו של האדם לטובה, וישנם אף כמה פסוקים המורים על כך.

כוונת חז"ל היתה, שלהבדיל מצרכים אחרים, כגון עוני ועושר, חכמה וסכלות, הנגזרים על האדם בטרם בואו לעולם - יראת שמים תלויה בבחירתו של האדם.

התפילה היא ההשתדלות המעשית להגיע ליראת שמים, ולא זו בלבד שניתן להתפלל על יראת שמים אלא ישנה אף חובה להתפלל על זה. על הפסוק "מי יתן והיה לבכם זה להם ליראה אותי" (דברים ל"ב ל"ט) אמרו חכמינו (ע"ז שם), שבני ישראל נתבעו על שלא ביקשו מה' שיתן להם לב ליראה את ה' - "היה להם לומר תן לנו אתה!"

דוד המלך בספר תהילים, מרבה להתפלל על רוחניות: "יְיָדָבְבֵנִי לִירְאָה שִׁמְךָ"; "הֲרוּנֵי ה' דַּרְכְךָ, אֵהְלֵךְ בְּאֲמֹתֶיךָ"; "לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים" וכהנה מאות בקשות.

בכל התפילות, החל מברכות השחר ועד לברכת קריאת שמע שעל המיטה, אנו מבקשים על רוחניות.

תיכף בבוקר אנו אומרים: "שתרגילנו בתורתך, ודבקנו במצוותיך, ואל תביאנו לא לידי חטא ולא לידי עברה ועוון", ואנו אף מוסיפים: "ואל תשלט בנו יצר הרע... וכוף את יצרנו להשתעבד לך".

גם על החזרה בתשובה, שבוודאי תלויה באדם עצמו, תוקנה ברכה מיוחדת, שאותה אנו אומרים שלש פעמים ביום: "השיבנו איבינו לתורתך וקרבתנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלמה לפניך".

הרב מטשעהרין מוכיח מהגמרא בסנהדרין, שעיקר התביעה לאדם לאחר מותו הוא, מדוע לא ביקש מה' שיוכה לעבודת ה', גם אם הוא לא הצליח לעשות זאת בפועל (ירח האיתנים תורה ט). אנו רואים בתורה, מוסיף הרב מטשעהרין, שנערה מאורסה מואשמת "על דבר אשר לא צעקה" (דברים כ"ג ד), ולמרות שמדובר בעבירה חמורה מאוד שעונשה מיתה, התביעה היא, מדוע לא הייתה כאן צעקה. מאידך גיסא, אם "צעקה הנערה המאורסה ואין מושיע לה" - עונשה קטן בהרבה ולפעמים איננה נענשת כלל.

דברים אלה הם היסוד לעצת ההתבודדות שייעץ רבינו הקדוש, וכהגדרת רבי יצחק ברייטר הינה "הבריח התיכון" של כלל עצותיו הקדושים - לפרש שיחתו לפני ה' ולבקש ממנו שיקרבו לעבודתו. זוהי הדרך לזכות ולקבל לב ליראה את ה' ולעבדו בלב שלם.

ידועים דברי מוהרנ"ת, שעתידיים ליתן דין וחשבון על כל יום שאין אומרים תפילה מ'ליקוטי תפילות. כנשאל אם אמנם אמר כך, ענה: "אמרתי ולא אמרתי; אמרתי שכאשר האדם גייע לבית דין של מעלה ויתן דין וחשבון על מעשיו, יזוכה אז שאם היה אומר בכל יום 'ליקוטי תפילות' לא היה מגיע לדין וחשבון זה"; וכמו שהעיד מוהרנ"ת בחייו, שכמה וכמה אנשים כבר נמצאים בגן-עדן הודות לספר ליקוטי תפילות.

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן, בְּמִדְבַר בְּעֶבְרָה" (דברים א' א). רש"י: "לפי שהן דברי תוכחות - ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן".

הצדיקים, כשהם מוכיחים אותנו, הם נוהרים שלא יגרמו לנו על ידי תוכחתם לחלישות הדעת ולייאוש, כי הם דנים אותנו לכף זכות, כמו שאמרו חכמינו: "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו" (אבות ב' ד).

כי נפש יהודית רחוקה מאד מחטא, וכל החטאים של האישי הישראלי הם בגלל "מקומו" הרוחני שבו הוא נמצא - הרגלים רעים, לחצים, ניסיונות, בלבול דעת, חוסר ידיעה וכדומה.

לפיכך בכל התוכחות שהוכיח משה את ישראל על חטאיהם, הוא תלה את חטאיהם בסיבת המקומות שעברו בהם, כך שבכל "הדברים אשר דיבר משה" - שהן דברי תוכחות - הזכיר את "כל המקומות" שהלכו בהם ובעיקר את ה"מדבר" וה"ערבה" שהם מקום של קליפות ומזיקים, כמו שכתוב: "המוליך במדבר, מקום נחש שרף ועקרב" שהם הם אשר גרמו להם לחטוא.

(על פי ליקוטי הלכות: ערה ו' ט"ז)

ותאמרו ונשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ (דברים א' כ"ב).

החכמה האלוקית - נשגבה מאד מאתנו, ולכן איננו מסוגלים למצוא מיד את התשובות לכל הספקות שיש לנו על הנהגת ה' בעולם.

עבודתנו היא - אמונה. עלינו להשתדל להכיר את ה' כפי כוחנו, אך בנוגע לדברים שאותם איננו מבינים, עלינו להאמין בתמימות שבוודאי צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו. שכן אם ירצה אדם להבין תיכף את הכל, הוא עלול ליפול לטעויות קשות עד כדי כפירה ח"ו.

זה היה הפגם של בני ישראל כאשר אמרו "נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו את הארץ" - שלא האמינו בהבטחת ה' שהארץ טובה ורחבה, וביקשו לשלוח מרגלים לראות אם אכן טובה היא אם לאו.

ברובד העמוק יותר - קדושת ארץ ישראל מקורה באמונה הקדושה, כמו שכתוב "שָׁךְ אֶרֶץ וְרֵעָה אֲמוּנָה" (תהילים ל"ז). לכן נדרשה מעם ישראל מדרגה גבוהה של אמונה כדי שיכנסו לארץ; הם היו צריכים אז לסמוך על הקב"ה שהבטיח "להעלותו אל ארץ טובה" (שמות ג). אך הם ביקשו להיווכח שהיא אכן ארץ טובה, עד שנכשלו בעצת המרגלים ונגזר עליהם שלא יכנסו אל הארץ המגלמת את האמונה הקדושה.

(על פי ליקוטי הלכות: שבועות ב' ט"ז)

אוצרות ברסלב

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב (1)718-8552121

חנות ספרים ברסלב

מא"ש 110 ירושלים 02-6286823

חדר ספרי ברסלב

אלשיך 5 בני ברק 052-7653662

הרב דוד קרמר-מוהל מוסמך מוהל בית החולים "ביקור חולים"

בעמח"ס "מסורת הברית" 052-7656777

אות ה"א עשוי מכסף

סגולה לפריה ורבייה (על פי ספר המידות) 052-7640256

מידעון

בעת צרה, בשעת מצוקה.
גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522

להעברת בקשות לתפילה
ולהדלקת נר בקברו
של רבי נחמן מברסלב באופן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה,
לרפואה, למקשה לילד,
לנחת ושמחת חיים

גם השנה
מגיעים לאומן
מתוך ישוב הדעת

אם אתה מגיע לאומן בימי ר"ה הבעל"ם
בטיסה סדירה - התקשר עוד היום:
מוקד הרשמה ארצי:
057-3191020
נסיעות פנים מסביב לשעון

איתך מהנחיתה עד ההמראה
שיחות פנים באוקראינה

הנסיעה הגדולה
אומן ראש השנה

ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62
1599-50-59-59

בס"ד

ראש חודש אב תשס"ט

"אוצרות ראש-השנה"

לקראת ימי ראש השנה הממשמשים ובאים עלינו לטובה, אנו נערכים להפיק גליון צבע מורחב ומגוון, שיכלול תחקירים מיוחדים בהווי החסידות, מאמרי הגות והיסטוריה, וכל המידע הנוגע לרבבות העולים על ציונו הקדוש אומנה.

הגליון המורחב - שבעיצומם של ימים אלו אנו עמלים על הפקתו - יכלול כמאה עמודי צבע, ויודפס בע"ה בכעשרים אלף עותקים, אשר יחולקו חינם לכל הנוסעים אל ציון רבינו הקדוש באומן, להפיץ דעת רביה"ק בעולם.

שורה של חברות כבר הבטיחו את מקומם במגזין. ובכך יקבלו מקסימום חשיפה אצל כל חסידי ברסלב.

לפרסום בגליון המיוחד, ניתן ליצור קשר עם המפיק: נחום א. ברזעסקי, טלפון: 057-311-6700 או בדוא"ל: nhb2008@gmail.com

כל פרסום כפוף לאישורה של הוועדה הרוחנית של "אוצרות".